

לְשׁוּחָם וְרַעֲיַת שׁוּחָם אֵלֶּיךָ
וְרַעֲיַת דָּן לְזִרְעֵיהֶן: מִגַּם כָּל
וְרַעֲיַת שׁוּחָם לְמִנְיַהֶן שְׁתַּיִן
וְאַרְבַּע אֲלָפִין וְאַרְבַּע מֵאוֹת:

לְמִשְׁפַּחְתָּם: מִגַּם כָּל־מִשְׁפַּחַת הַשְּׁוּחָמִי
לְפָקְדֵיהֶם אַרְבַּעַה וְשָׁשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת: ס

to their families: The family of the Shuchami from Shucham. These are the families of Dan. (43) All the families of the Shuchami according to those that were counted, were sixty-four thousand and four hundred.

RASHI

רש"י

(42) **From Shucham** — *This is Chushim*
(see Genesis 46:23).

(מב) לְשׁוּחָם: הוּא חֻשִׁים:

PINCHAS FOR FRIDAY

פינחס ליום ששי

מִדְּבָנֵי אֲשֶׁר לְזִרְעֵיהֶן
לְיִמְנָה וְרַעֲיַת יִמְנָה לְיִשְׁוִי
וְרַעֲיַת יִשְׁוִי לְבְרִיעָה וְרַעֲיַת
בְּרִיעָה: מִזֶּה לְבְנֵי בְרִיעָה
לְחֶבֶר וְרַעֲיַת חֶבֶר לְמַלְכֵי־אֵל
וְרַעֲיַת מַלְכֵי־אֵל: מִזֶּה וְשׁוּם בֵּת
אֲשֶׁר סְרַח: טו אֵלֶּיךָ וְרַעֲיַת בְּנֵי
אֲשֶׁר לְמִנְיַהֶן חֲמִשִּׁין
וְתַלְתָּא אֲלָפִין וְאַרְבַּע מֵאוֹת:
מִזֶּה בְּנֵי נַפְתָּלִי לְזִרְעֵיהֶן
לְיַחְצָאֵל וְרַעֲיַת יַחְצָאֵל לְגֹנִי

מִדְּבָנֵי אֲשֶׁר לְמִשְׁפַּחְתָּם לְיִמְנָה מִשְׁפַּחַת
הַיִּמְנָה לְיִשְׁוִי מִשְׁפַּחַת הַיִּשְׁוִי לְבְרִיעָה
מִשְׁפַּחַת הַבְּרִיעִי: מִזֶּה לְבְנֵי בְרִיעָה לְחֶבֶר
מִשְׁפַּחַת הַחֶבְרִי לְמַלְכֵי־אֵל מִשְׁפַּחַת
הַמַּלְכֵי־אֵלִי: מִזֶּה וְשׁוּם בֵּת־אֲשֶׁר שְׂרַח:
מִזֶּה אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת בְּנֵי־אֲשֶׁר לְפָקְדֵיהֶם
שְׁלֹשָׁה וְחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: ס
מִזֶּה בְּנֵי נַפְתָּלִי לְמִשְׁפַּחְתָּם לְיַחְצָאֵל
מִשְׁפַּחַת הַיַּחְצָאֵלִי לְגֹנִי מִשְׁפַּחַת הַגֹּנִי:

(44) The sons of Asher according to their families: The family of Yimnah from Yimnah, the family of the Yishvi from Yishvi, the family of the Beri'i from Beriah. (45) The sons of Beriah: The family of the Cheveri from Chever, the family of the Malkhieili from Malkhieil. (46) And the name of Asher's daughter was Serach. (47) These are the families of the sons of Asher according to those that were counted, fifty-three thousand and four hundred. (48) The sons of Naftali according to their families: The family of the Yachtze'eili from Yachtze'eil,

RASHI

רש"י

(46) **And the name of Asher's daughter was Serach** — *Because she was still alive,*

(מז) וְשׁוּם בֵּת־אֲשֶׁר שְׂרַח: לְפִי שֶׁהִיְתָה קַיִמַת בְּחַיִּים

זרעית גוני: מט ליצר זרעית
 יצר לשלם זרעית שלם:
 נ אליו זרעית נפתלי
 לזרעיתהון ומניניהון ארבעין
 וחמשה אלפין וארבע מאה:
 נא אליו מניני בני ישראל
 שית מאה וחד אלפין שבע
 מאה ותלתין: נב ומליל יי עם
 משה למימר: נג לאליו
 תתפלג ארעא באחסנא במנין
 שמהו: נד לסגיאי תסגון

מט ליצר משפחת היצרי לשלם משפחת
 השלמי: נ אלה משפחת נפתלי למשפחתם
 ופקדיהם חמשה וארבעים אלף וארבע
 מאות: נא אלה פקודי בני ישראל שש-
 מאות אלף ואלף שבע מאות ושלשים: פ
 שלישי נב וידבר ידוה אל-משה לאמר:
 נג לאלה תחלק הארץ בנחלה במספר
 שמות: נד לרב תרבה נחלתו ולמעט

the family of the Guni from Guni. (49) The Yitzri from Yeitzer, the family of the Shileimi from Shileim. (50) These are the families of Naftali according to their families, and those that were counted were forty-five thousand and four hundred. (51) These are those that were counted of the Children of Israel: Six hundred and one thousand and seven hundred and thirty. (52) And the Lord spoke to Moshe, saying: (53) Among these shall you divide the Land as an inheritance, according to the number of names. (54) To the many shall you give

RASHI

she is mentioned here (Sotah 13a, Midrash Aggadah). (53) Among these shall you divide the Land — But not to those below the age of twenty, although they reached the age of twenty before the division of the Land — because it took seven years to conquer, and the division took [another] seven [years] — and no one other than these six hundred and one thousand took a portion in the Land, and if one of them had six sons, they received only the portion of their father alone (Sifri Pinchas 2, Baba Batra 117a). (54) To the many shall you give a larger inheritance — To the tribe with a large population, they gave a large portion. And

although the portions were not equal — since the portions were divided according to the size of the tribes — yet they were only decided by lot, and the lot was determined by the Divine Spirit, as it is stated explicitly in [Tractate] Baba Batra (122a): Elazar, the priest was wearing the Urim and Tumim, and he said by means of the Divine Spirit: If such-and-such a tribe is drawn, then such-and-such a territory will be allocated to it. Now, the tribes were inscribed

רש"י

מנאה פאן. (נג) לאלה תחלק הארץ: ולא לפחותים
 מן עשרים, אף-על-פי שבאו לכלל עשרים בטרם
 חלוק הארץ — שהרי שבע שנים כבשו ושבע חלקו
 לא נטלו חלק בארץ, אלא אלו שש מאות אלף
 ואלף, ואם היו לאחד מהם ששה בנים לא נטלו
 אלא חלק אביהם לבדו: (נד) לרב תרבה נחלתו:
 לשבט שהיה מרבה באוכלוסין נתנו חלק רב,
 ואף-על-פי שלא היו החלקים שווים — שהרי הכל
 לפי רבוי השבט חלקו החלקים — לא עשו אלא על
 ידי גורל והגורל היה על-פי רוח הקדש, כמו
 שמפרש בבבא בתרא (דף קכב): אלעזר הכהן היה
 מלבש באורים ותמים ואומר ברוח הקדש: אם שבט
 פלוני עולה, תחום פלוני עמו והשבטים היו כתובים
 ב"ב פתקים וי"ב גבולים ב"ב פתקים ובבלום

אֲחֻסְנֵהוֹן וְלִזְעִירֵי תְזַעְרוֹן
 אֲחֻסְנֵהוֹן גָּבַר לְפָנָיו מִיִּגְוֵהֵי
 תְּתִיב אֲחֻסְנֵהוֹן: נה בָּרָם
 בְּעֵדְבָא תִּתְפַּלֵּג יֵת אֲרַעָא

תִּמְעֵיט נַחֲלָתוֹ אִישׁ לְפִי פְקֻדּוֹ יֵתן
 נַחֲלָתוֹ: נה אֶךְ-בְּגוֹרֵל יַחֲלַק אֶת-הָאָרֶץ

a larger inheritance and to the few you shall give a smaller inheritance, each person shall be given an inheritance according to his number. (55) Only by lot

RASHI

on twelve slips, and the twelve territories on [another] twelve slips. They mixed them in a box and the leader [of one tribe] placed his hand inside and drew out two slips. In his hand came a slip bearing the name of his tribe and a slip [inscribed] with the territory specified for it. And the lot itself cried out, saying: I am the lot drawn for such-and-such a territory for such-and-such a tribe, as it states: על פי הגורל (verse 56) [literally, by the mouth of the lot] (Midrash Tanchuma Pinchas 6). And the Land was not divided [solely] according to measurements as some areas were superior to others, rather it was assessed by evaluation; an inferior piece of land sufficient to sow a kor was equivalent to a superior piece sufficient to sow a seah [one thirtieth of a kor]; it all depended on the value [of the soil] Sifri Pinchas 7).

(55) **According to the names of their father's tribes** — *These are those who came out of Egypt. Scripture makes this inheritance different from all other inheritances [mentioned] in the Torah. The case of all other inheritances, the living inherit the dead; here, however, the dead inherit the living. How so? Two brothers [Reuvein and Shimon] came out of Egypt and had sons that entered the Land — one [Reuvein] had one [son] whereas the other [Shimon] had three [sons]. One received one portion, and the three received three [portions], as Scripture states: "Among these shall you divide the Land" (verse 53). Now the inheritance [of these four] reverts back to their grandfather [the father of Reuvein and Shimon] and they redivided everything equally [i.e., into two halves]. This is the meaning of that which is stated: "They shall inherit it according to the names of their father's tribes." For after the sons received it, it was redivided up according to the fathers who had left Egypt. Had they apportioned it originally, according to the number who came out of Egypt, these four would not have received four, but only two portions. Now, however, [collectively] they received four*

רש"י

בְּקַלְפֵי, וְהַנְּשִׂיא מִכְּנִיס יְדוֹ לְתוֹכָהּ וְנוֹטֵל שְׁנֵי פְתָקִין
 עוֹלָה בְּיָדוֹ פְתָק שֶׁל שְׁבִטוֹ וּפְתָק שֶׁל גְּבוּל הַמִּפְרָשׁ
 לוֹ, וְהַגּוֹרֵל עֲצָמוֹ הִיָּה צוּחַ וְאוֹמֵר: אֲנִי הַגּוֹרֵל
 עָלַיִתִּי לְגְבוּל פְּלוֹנִי לְשִׁבְט פְּלוֹנִי, שְׁנֵאמַר: "עַל-פִּי
 הַגּוֹרֵל", וְלֹא נִתְחַלְקָה הָאָרֶץ בְּמִדָּה, לְפִי שֵׁשׁ גְּבוּל
 מִשְׁבַּח מִחֲבֵרוֹ, אֲלָא בְּשׁוּמָא: בֵּית כּוֹר רַע כְּנֶגֶד בֵּית
 סָאָה טוֹב, הַכֹּל לְפִי הַדְּמִיִּים: (נה) לְשִׁמּוֹת
 מִטּוֹת-אֲבֹתָם: אֵלּוֹ יוֹצְאֵי מִצְרַיִם. שְׁנֵה הַכְּתוּב
 נַחֲלָה זֶה מִכָּל הַנְּחֻלּוֹת שְׁבִתוֹרָה, שְׁבַל הַנְּחֻלּוֹת,
 הַחַיִּים יוֹרְשִׁים אֶת הַמֵּתִים, וְכֹאן יֵתִים יוֹרְשִׁים אֶת
 הַחַיִּים, כִּי־צָדָּ? שְׁנֵי אֲחִים מִיּוֹצְאֵי מִצְרַיִם שְׁהִיוּ לָהֶם
 בָּנִים בְּבֵאֵי הָאָרֶץ, לְזָה אֶחָד וְלְזָה שְׁלֹשָׁה. הָאֶחָד
 נָטַל חֶלֶק אֶחָד, וְהַשְּׁלֹשָׁה נָטְלוּ שְׁלֹשָׁה, שְׁנֵאמַר:
 "לְאֵלֶּה תִּחַלַּק הָאָרֶץ". חוֹרָה נַחֲלָתָן אֲצֵל אָבִי
 אֲבִיהֶן וְחֶלְקוֹ הַכֹּל בְּשׁוּדָה. וְזָהוּ שְׁנֵאמַר: "לְשִׁמּוֹת
 מִטּוֹת-אֲבֹתָם יִנְחַלוּ", שְׁאֲחַר שְׁנָטְלוּ הַבָּנִים, חֶלְקוֹהָ
 לְפִי הָאֲבוֹת שְׁיִצְאוּ מִמִּצְרַיִם, וְאֵלּוֹ מִתְחַלְקָה חֶלְקוֹהָ
 לְמִנְיָן יוֹצְאֵי מִצְרַיִם, לֹא הִיוּ נוֹטְלִין אֵלּוֹ הָאֲרַבְעָה

עמרם יוכבד בת לוי דילדת
 יתה ללוי במצרים וילדת
 לעמרם ית אהרן וית משה וית
 מרים אחתהון: ס ואתיליד
 לאהרן ית נדב וית אביהוא ית
 אלעזר וית איתמר: סא ומית
 נדב ואביהוא בקרובהון
 אשתא נוכרתא קדם יי:
 סב והו מניניהון עשרין
 ותלתא אלפין כל דכורא מבר
 ירחא ולעלא ארי לא
 אתמניאו בגו בני ישראל ארי
 לא אתיהיבת להון אחסנא בגו
 בני ישראל: סג אלין מניני

אֶשֶׁת עֲמֹרָם יוֹכָבֵד בַּת־לֵוִי אֲשֶׁר יָלְדָה
 אֹתָהּ לְלֹוִי בְּמִצְרַיִם וַתֵּלֶד לְעֲמֹרָם אֶת־
 אַהֲרֹן וְאֶת־מֹשֶׁה וְאֶת מִרְיָם אֲחֹתָם:
 ס וַיֵּלֶד לְאַהֲרֹן אֶת־נָדָב וְאֶת־אֲבִיהוּא
 אֶת־אֱלֵעָזָר וְאֶת־אִיתָמָר: סא וַיָּמָת נָדָב
 וְאֲבִיהוּא בְּהִקְרִיבָם אֶשֶׁר־זָרָה לְפָנָי יְדוּהָ:
 סב וַיְהִיו פְּקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים אָלֶף
 כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֲדָשׁ וְמוֹעֵלָה כִּי לֹא
 הִתְפַּקְדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא־נָתַן
 לָהֶם נַחֲלָה בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: סג אֵלֶּה

begot Amram. (59) The name of Amram's wife was Yocheved, the daughter of Levi, whom she [his wife] had borne to Levi in Egypt and she [Yocheved] bore to Amram; Aharon, Moshe, and their sister Miriam. (60) And born to Aharon were Nadav, Avihu, Elazar and Itamar. (61) And Nadav and Avihu died when they offered up a foreign fire before the Lord. (62) And their counted ones were twenty-three thousand, every male aged one month and upward, for they were not counted among the Children of Israel, since no inheritance was given them among the Children of Israel. (63) This was the census of

RASHI

(Exodus 6:17,18). (59) **Whom she had borne to Levi in Egypt** — *His wife gave birth to her in Egypt, but her conception was not in Egypt* (Sotah 12a, Baba Batra 120a, 123b). *As they entered the walls [of the city], she gave birth to her. And it was she who completed the number of seventy, for, if you count them individually, you will find only sixty-nine* (see Genesis 46:8-27) (Beraishit

Rabbah 94:9, Bamidbar Rabbah 13:20). (62) **For they were not counted among the Children of Israel** — *Who were counted from the age of twenty years. For what reason [were they not counted]? Since no inheritance was given to them, and those who were counted from the age of twenty years were those who were recipients of an inheritance, as it states:*

"Each person shall be given an inheritance" (verse 54).

רש"י
 (נט) אֲשֶׁר יָלְדָה אֹתָהּ לְלֹוִי: (סוטה יב) אֲשֶׁתוֹ
 יָלְדָתָהּ בְּמִצְרַיִם וְאִין הוֹרְתָהּ בְּמִצְרַיִם. כְּשֶׁנִּכְנְסוּ
 לְתוֹךְ הַחוֹמָה יָלְדָתָהּ. וְהִיא הַשְּׁלִימָה מִנֵּין שְׁבַעִים,
 שְׁהָרִי בְּפִרְטָן אִי אֹתָהּ מוֹצֵא אֶלָּא שְׁשִׁים וְתִשְׁעִי:
 (סב) כִּי לֹא הִתְפַּקְדוּ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: לְהִיּוֹת
 נִמְנִין בְּנֵי עֶשְׂרִים שָׁנָה וְיָמָה טַעַם? כִּי לֹא־נָתַן לָהֶם
 נַחֲלָה: וְהַנִּמְנִין מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה הָיוּ בְּנֵי נַחֲלָה,
 שְׁנֵאָמַר: "אִישׁ לְפִי פְקֻדֵיו יִתֵּן נַחֲלָתוֹ":

מֹשֶׁה וְאַלְעָזָר כֹּהֵנָא דִּי מִנּוּ יֵת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִישְׁרַיָּא דְּמוֹאָב
עַל יַרְדֵּנָא דִּירְחוֹ: סד וּבְאֵלִין
לֹא הוּוּ גְבַר מִמֵּנִי מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן כֹּהֵנָא דִּי מִנּוּ יֵת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּרָא דְּסִינַי:
סה אַרְי אָמַר יֵי לְהוֹן מִמַּת
יְמוּתוֹן בְּמִדְבָּרָא וְלֹא אִשְׁתָּאָר
מִנְהוֹן אָנֹשׁ אֱלֹהֵן כָּלֵב בֵּר
יִפְנֶה וַיְהוֹשֻׁעַ בֵּר נוּן:
א וְקָרִיבָא בְּנַת צִלְפַּחַד בֵּר
חֲפֵר בֵּר גִּלְעָד בֵּר מַכִּיר בֵּר
מְנַשֶּׁה לְזִרְעֵית מְנַשֶּׁה בֵּר יוֹסֵף

פְּקוּדֵי מֹשֶׁה וְאַלְעָזָר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעַרְבַת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן
יַרְחוֹ: סד וּבְאֵלֶּה לֹא־הָיָה אִישׁ מִפְּקוּדֵי
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַר סִינַי: סה כִּי־אָמַר יְדוּהַ
לָהֶם מוֹת יָמָתוֹ בְּמִדְבַר וְלֹא־נֹתַר מֵהֶם
אִישׁ כִּי אִם־כָּלֵב בֶּן־יִפְנֶה וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן־
נוּן: ס כִּז א וַתִּקְרַבְנָה בָנוֹת צִלְפַּחַד בֶּן־
חֲפֵר בֶּן־גִּלְעָד בֶּן־מַכִּיר בֶּן־מְנַשֶּׁה
לְמִשְׁפַּחַת מְנַשֶּׁה בֶּן־יוֹסֵף וְאֵלֶּה שְׁמוֹת

Moshe and Elazar the priest, who counted the Children of Israel in the plains of Moav, by the Jordan, at Jericho. (64) Among these there was no man who had been in the count of Moshe and Aharon when they counted the Children of Israel in the Sinai desert. (65) For the Lord had said to them: They will surely die in the desert, and not a man was left from them except for Kalev, the son of Yefuneh and Yehoshua, the son of Nun. 27 (1) The daughters of Tzelofchad, the son of Chepher, the son of Gilad, the son of Makhir, the son of Menashe, of the families of Menashe, the son of Yosef, came near, and these are

RASHI

רש"י

(64) **Among these there was no man** — [Since they all died,] but the women were not included in the decree of the spies, for they cherished the Land. The men said: "Let us appoint a leader and return to Egypt!" (14:4), whereas, the women said: "Give us a portion" (27:4). This is why the passage of Tzelofchad's daughters follows here (Midrash Tanchuma Pinchas 7). (1) **Of the families of Menashe, the son of Yosef** — Why is this stated? Has it not already stated, "The son of Menashe?" But, it is stated to inform you that Yosef cherished the Land, as it stated: "And you shall bring up my bones [from here with you]." (Exodus 13:19), and his daughters cherished the Land [as well], as it stated: "Give us a possession" (verse 4) (Sifri Pinchas 10), and to teach you that they [who are mentioned in the verse] were all righteous, for anyone whose actions and whose father's

(סד) וּבְאֵלֶּה לֹא־הָיָה אִישׁ וְגו', אָבֵל עַל הַנְּשִׁים לֹא נִגְזְרָה גְזֵרַת הַמְּרַגְלִים, לְפִי שֶׁהֵן הָיוּ מְחַבְּבוֹת אֶת הָאָרֶץ; הָאֲנָשִׁים אוֹמְרִים (בְּמִדְבַר יד): "נִתְּנָה רֹאשׁ וְנִשְׁוֵבָה מִצְרַיִמָּה", וְהַנְּשִׁים אוֹמְרוֹת: "חֲנֶה־לָנוּ אַחְזָה", לְכֹף נִסְמְכָה פְּרִשְׁת בָּנוֹת צִלְפַּחַד לְכֹאֵן: (א) לְמִשְׁפַּחַת מְנַשֶּׁה בֶּן־יוֹסֵף, לְמַה נֶאֱמַר? וְהֵלֵא כִּבְר נֶאֱמַר "בֶּן־מְנַשֶּׁה"? אֵלֶּה, לומר לָהּ: יוֹסֵף חִבֵּב אֶת הָאָרֶץ, שֶׁנֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית נ): "וְהִעֲלִיתֶם אֶת־עַצְמוֹתַי וְגו'" וּבְנוֹתָיו חִבְּבוּ אֶת הָאָרֶץ, שֶׁנֶאֱמַר: "חֲנֶה לָנוּ אַחְזָה". וְלִלְמַדָּה, שֶׁהָיוּ כָּלֶם צְדִיקִים, שֶׁכָּל מִי שֶׁמַּעֲשֵׂיו וּמַעֲשֵׂה אָבוֹתָיו סְתוּמִים, וּפְרִט לָהּ

וְאֵלֶּיךָ שָׁמַח בְּנֵי מַחֲלָה
 נֹחַ וְחַגְלָה וּמִלְכָּה וְתִרְצָה:
 ב וְקָמָא קָדָם מֹשֶׁה וְקָדָם
 אֶלְעָזָר כֹּהֵנָא וְקָדָם רְבִירְבִיא
 וְכָל כְּנִשְׁתָּא בְּתַרְע מִשְׁכַּן
 זְמָנָא לְמִימְרָא: ג אַבּוּנָא מִית
 בְּמִדְבָּרָא וְהוּא לֹא הוּוּהּ בְּגוּ
 כְּנִשְׁתָּא דְאַדְדָּמְנוּ עַל יִי

בְּנֵתָיו מַחֲלָה נֹעָה וְחַגְלָה וּמִלְכָּה וְתִרְצָה:
 ב וְתַעֲמַדְנָה לְפָנַי מֹשֶׁה וְלְפָנַי אֶלְעָזָר
 הַפֹּהֵן וְלְפָנַי הַנְּשִׂאִים וְכָל־הָעֵדָה פְּתַח
 אֹהֶל־מוֹעֵד לֵאמֹר: ג אָבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר
 וְהוּא לֹא־הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה הַנוֹעָדִים עַל־

the names of his daughters: Machlah, Noah, Chaglah, Milkah and Tirtzah. (2) And they stood before Moshe and before Elazar the priest and before the leaders and the entire Congregation at the entrance to the Tent of Appointment, saying: (3) Our father died in the desert, but he was not among the company that

RASHI

actions are not clearly described, and Scripture specifies one of them to trace his lineage for praise, [this is to tell you that] he is a righteous man, the son of a righteous man; but, if it traces his lineage for shame, as for example, "Yishmael, the son of Netaniah, the son of Elishama came" (II Kings 25:25), it is known that all those mentioned with him were wicked people (Sifri Pinchas 9).

Machlah, Noah ... — Later (36:11) it states:; "Machlah, Tirtzah ... were" [in a different order]. This teaches us that they were all equal one to the other; therefore, Scripture changes the order (Sifri Pinchas 11).

(2) **Before Moshe and before Elazar** — This [statement that they stood before Elazar]

tells us that they stood before them only in the fortieth year, after Aharon had died (Sifri Pinchas 12). **Before Moshe** — And then afterwards, "Before Elazar?" Is it possible that if Moshe would not know [the law], Elazar would know? Rather, transpose the verse and expound it [as if it were written: "before Elazar and before Moshe"]. These are the words of Rabbi Yoshiyah. Abba Chanan said in the name of Rabbi Elazar: They were sitting in the study hall and they [the daughters of Tzelofchad] stood before all of them (Sifri Pinchas 12, Baba Batra 119b).

(3) **But he was not ...** — Since they were coming to say that "he died of his own sin," they had to say that it was not for the sin of those who complained, and [that he was] not in the company of Korach who incited [the people] against the Holy One, Blessed is He, rather, he

רש"י

הכתוב באחד מהם ליחסו לשבת, הרי זה צדיק בן צדיק. ואם יחסו לגנאי, כגון (מ"ב כה) "בא ישמעאל בן-נתניה בן אלישמע" בידוע שכל הנזכרים עמו רשעים היו. מחלה נעה וגו': ולהלן הוא אומר (במדבר לו): "ותהיינה מחלה תרצה", מגיד, שכלן שקולות זו כזו, לפיכך שנה את סדרן: (ב) לפני משה ולפני אלעזר: מגיד, שלא עמדו לפניהם אלא בשנת הארבעים אחר שמת אהרן. לפני משה: ואחר כך לפני אלעזר? אפשר, אם משה לא ידע, אלעזר יודע? אלא, סרס המקרא ודרשהו, דברי רבי יאשיה. אבא חנן משום רבי אלעזר אומר: בבית המדרש היו יושבים ועמדו לפני כלם (ב"ב קיט ספרי): (ג) והוא לא-היה וגו': (שם קיח ספרי) לפי שהיו באות לומר: "בחטאו מת" נזקקו לומר לא בחטא מתלוננים ולא בעדת קרח, שהצו על

בכַּנְשֵׁתָא דְקָרַח אַרְי בְּחוּבֵיהּ
מִית וּבְנִין לֹא הָווּ לֵיהּ: ד לְמָא
יְתִמְנַע שְׂמָא דְאֲבוּנָא מְגוּ
זְרַעִיתֵיהּ אַרְי לִית לֵיהּ בְּרַ הַב
לְנָא אַחְסָנָא בְּגוּ אַחֵי אֲבוּנָא:
ה וְקָרַב מֹשֶׁה יֵת דִּינְהוּן קָדָם
יְי: ז וְאָמַר יְי לְמֹשֶׁה לְמִימַר:
ז יָאוֹת בְּנַת צְלַפְחָד מִמְלָלָן

יְדוּהַ בְּעֵדַת־קָרַח כִּי־בַחֲטָאוּ מֵת וּבְנִים
לֹא־הָיוּ לוֹ: ד לְמָה יִגְרַע שֵׁם־אֲבִינוּ מִתּוֹךְ
מִשְׁפַּחְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ בֶּן תְּנַהֲלֵנוּ אַחֲזֵה
בְּתוֹךְ אַחֵי אֲבִינוּ: ה וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת־
מִשְׁפָּטָן לְפָנֵי יְדוּהַ: פ רביעי ו וַיֹּאמֶר יְדוּהַ
אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: ז כֵּן בָּנוֹת צְלַפְחָד דִּבְרַת

assembled against the Lord in the company of Korach, rather, he died of his own sin, and he had no sons. (4) Why should the name of our father be negated from his family because he had no son? Give us a possession along with our father's brothers. (5) So Moshe brought their case before the Lord. (6) And the Lord spoke to Moshe, saying: (7) Tzelofchad's daughters speak justly. You shall

RASHI

died for his own sin alone, and he did not cause others to sin with him (Baba Batra 118b, Sifri Pinchas 13). Rabbi Akiva says: He was the one who gathered wood [on Shabbat] (see 15:32, Chok, vol. 7, pg. 375), and Rabbi Shimon says: He was among those who ascended [the mountain] defiantly (see 14:44, Chok, vol. 7, pg. 367, Shabbat 96b).
(4) Why should the name of our father be negated — *We are instead of a son [and thus give us a possession]. And if females are not considered offspring [regarding the laws of inheritance, then], let our mother be taken in levirate marriage by her brother-in-law (Sifri Pinchas 13). Because he had no son*

— *But had he had a son, they would not have made any claim at all. This teaches us that they were intelligent women [who were familiar with the laws of inheritance] (Sifri Pinchas 13,15).*

(5) So Moshe brought their case — *The law eluded him, and here he was punished for having taken crown for himself [in assuming authority] by saying: “And the case that is too difficult for you, bring to me” (Deuteronomy 1:17) (Midrash Tanchuma Pinchas 8). Another interpretation: This passage ought to have been written through Moshe, but Tzelofchad's daughters were found worthy, and thus, it was written through them (Sanhedrin 8a).*

(7) Tzelofchad's daughters speak justly — *As the Targum [Onkelos] renders, יאוֹת, rightly. [As if God said,] Thus is this passage written before Me on high (Sifri Pinchas 18). This*

רש"י

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶלֶּא בְּחֲטָאוּ לְבַדּוֹ מֵת וְלֹא
הִחְטִיא אֶת אַחֵרִים עִמּוֹ. (שבת צו) רַבִּי עֲקִיבָא
אוֹמַר: מִקוּשָׁשׁ עֲצִים הָיָה. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמַר: מִן
הַמַּעֲפִילִים הָיָה: (ד) לְמָה יִגְרַע שֵׁם־אֲבִינוּ: אָנוּ
בְּמִקוּם בֶּן עוֹמְדוֹת וְאִם אֵין הַנִּקְבוֹת חֲשׂוּבוֹת זְרַע
תְּתִיבָם אֲמַנּוּ לִיבָם (ב"ב קיט). כִּי אֵין לוֹ בֶּן: הֵא אִם
הָיָה לוֹ בֶּן, לֹא הָיוּ תוֹבְעוֹת כְּלוּם; מַגִּיד, שְׁחַכְמַנְיוֹת
הָיוּ: (ה) וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת־מִשְׁפָּטָן: (סנהדרין ח)
נִתְעַלְמָה הַלְכָה מִמֶּנּוּ וְכֹאן נִפְרַע עַל שְׁנַטְלַ עֲטָרָה
לוֹמַר (דברים א): "וְהַדְּבָר אֲשֶׁר יִקְשֶׁה מִכֶּם תִּקְרְבוּן
אֵלַי". (סנהדרין שם) דְּבַר אַחַר: רֵאוּיָהּ הֵיטָה פְּרִשָׁה
זוֹ לְהַכְתֵּב עַל־יַדֵּי מֹשֶׁה, אֶלֶּא שְׁזָבוּ בָנוֹת צְלַפְחָד
וְנִכְתְּבָה עַל יָדָן: (ז) כֵּן בָּנוֹת צְלַפְחָד דִּבְרַת:
כְּתוּבָה: "יָאוֹת". כִּי כְתוּבָה פְּרִשָׁה זוֹ לְפָנֵי בְּמָרוֹם;

! π # \$! () "% " + ", ' ! \$ π
 % ! ט % ! ' " # \$ - -*
 % ! ' - % ' ! \$ ט
 % ! ' - % ' ! \$, \$
 % ! יא / ! \$ יא \$ ' !
 % &' % & "0 2) . ! - \$

surely give them a possession of inheritance along with their father's brothers, and you shall transfer their father's inheritance to them. (8) And to the Children of Israel you shall speak saying: If a man dies and has no son, you shall transfer his inheritance to his daughter. (9) And if he has no daughter, you shall give his inheritance to his brothers. (10) And if he has no brothers, you shall give his inheritance to his father's brothers. (11) And if his father has no brothers, you

RASHI

teaches us that their eye perceived what the eye of Moshe did not (see Midrash Tanchuma Pinchas 8). Tzelofchad's daughters speak justly — Their claim is just. Fortunate is the person with whose word the Holy One, Blessed is He, confirms (Sifri Pinchas 18). You shall surely give — [The double expression , denotes] two portions: the portion of their father, who was among those who came out of Egypt, and the portion which he shared with his brothers in the property of [his father] Chefer (see Sifte

()
 מגיד, שראתה עינן מה שלא ראתה עינו של משה: **בן בנות צלפחד דברת:** יפה תבעו; אשרי אדם שהקדוש-ברוך-הוא מודה לדבריו. נתן תתן: (ב"ב קידח) שני חלקים: חלק אביהן, שהיה מיוצאי מצרים, וחלקו עם אחיו בנכסי חפר. והעברת: לשון עברה הוא במי שאינו מניח בן ליורשו. דבר אחר: על שם שהבת מעברת נחלה משבט לשבט, שבנה ובעלה יורשין אותה; שלא תסב נחלה לא נצטוה אלא לאותו הדור בלבד. וכן "והעברתם את-נחלתו לבתו", בכלן הוא אומר "ונתתם", ובבת הוא אומר: "והעברתם":

Chakhamim, Sifri Pinchas 19, Baba Batra 116b, 118b). ! — an expression also denoting "wrath" () [for God is angry] when one does not leave a son to inherit him (Baba Batra 116a). Another interpretation: Since a daughter causes an inheritance to pass over from one tribe to another, for her [surviving] son or husband inherit from her, [the prohibition of] "You shall not transfer an inheritance" (36:7) was directed only at that generation. The same [reason] applies to [the wording of the command] "You shall transfer his inheritance to his daughter" (verse 8). In all other cases of inheritance it uses the term: (!) You shall give" while in the case of a daughter, it states: "You shall transfer" (Sifri Pinchas 21).